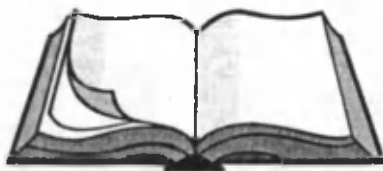

Гуласал Хусанова

ДИЛ СОҒИНЧЛАРИ

Шеърлар

«ANDIJON NASHRIYOT-MATBAА»
очиқ акциядорлик жамияти
2005

84(59)6-3

Ушбу китоб Бешариқ тумани ҳокимлиги,
Бешариқ пахта тозалаш ҳиссадорлик
жамияти ҳомийлигида чоп этилди.

Ю 31139
09

Ю

001 1535	Alisher Navoiy nomid O'zbekiston

Гулсал Ҳусанова.

“ДИЛ СОҒИНЧЛАРИ”, Шеърлар.

Сўзбоши муаллифи - Э. Сиддиқова. - Андижон,
«Andijon nashriyot-matbaa» ОАЖ, 2005. 40 бет.

Андижон вилоятининг
З. М. Бобур номи кутубхонаси
84 (5 Уз)
Г 24.

© Г. Ҳусанова. 2005.
© «Andijon nashriyot-matbaa»
ОАЖ, 2005

СЎЗБОШИ

Бу бўстонда гул кўп, чаман кўп. Гуласалнинг шеърларини ҳам шеърят бўстонининг муаттар чечакларига қиёс этиш мумкин.

Гуласалнинг овунадигани, соғинадигани ҳам, кўнглининг қувончи, юрагининг малҳами, ёруғ давлати ҳам сўз.

Унинг шалола каби юрагидан тошиб чиқаётган меҳр-муҳаббат, яхшилик булоқлари ташналигингизни қондиради, бедор яшашга ундайди.

Ўн йилларки бедаво дард тўшакка михлаган шоирага руҳий куч-қудрат, ҳаётбахш туйгуларни бахш этаётган мунис онажони-ю, шеърятнинг анбар чаманидир. Гуласалнинг шеърларидаги яшашга интиқлик, меҳрға муштоқлик юрагингизни поклайди ва нажиб туйгуларга ошно этади.

Э. СИДДИҚОВА,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси
Фарғона вилояти бўлими раиси.

ОРЗУ ...

Орзу - гўзал, бир кўм-кўк дарахт,
Кундан-кунга ўса бошлайди.
Унга меҳринг, кўйсанг муҳаббат,
Дур мевалар бера бошлайди...

Орзу - ширин, муҳаббатли бахт,
Ундадир садоқат, меҳр ва вафо.
Шунда ушалгувчи орзулар, албат,
Икки юрак бирдай ҳеч кўрмас жафо!

Орзу - фарзанд, дил унга пайванд,
Камолини кўрмоқ ҳам ҳушдир.
Камоли тарбия этмасанг пайванд,
Гўзал орзуларинг мисоли тушдир.

ЭЙ, ДИЛ...

Эй, дил, ўртансанг куйиб азобда,
Бардошни сўрагил қоя, тоғлардан.
Сенга севган ёринг хиёнат этса,
Ўртаниб кетасан фарёд, оҳлардан.

Эй, дил, ўзгалардан кўрсангда жабр,
Кўксингга бос, олгил азобларингни.
Оллоҳимдан сўра ўзингга сабр,
Яшириб яшагил кўз ёшларингни!...

Эй, дил, бу дунёси хаёлот ўзи,
Орзусига етиб ким юрибди шод?
Муқаддас бўлса-да муҳаббат сўзи,
Бу ёлғон дунёнинг эртаклиги рост!...

ВАТАН

Кўзим очиб кўрдим сени,
Қуёшдайин тафтли Ватан!
Қай нур мафтун этди мени?
Шул Ватаним! Нур Ватаним!

Оқ йўргакка ўраб суйган,
Кўзим очиб кўрган бешик.
Ватан - уйим остонаси,
Илк бор қадам қўйган эшик.

Киндик қоним томган тупроқ,
Бобомлардан қолган тупроқ,
Арзир унга жоним берсам,
Момом дардин олган тупроқ!

Удир менга содиқ ҳамроҳ,
Хоҳи кундуз, хоҳ тунимда!
Садоқатим, дилда маҳкам,
Ватан меҳри жо танимда!...

Юракдаги қондир, Ватан,
Жисмимдаги жондир, Ватан,
Жаннатлардан зиёд юртим,
Саждагоҳим шул гул Ватан!...

ДИЛ СОФИНЧИ

Дала, кўм-кўк боғларда унса нафис майсалар,
Лопазорлар бағрида юрган бахтли лаҳзалар,
Ариқ-сойлар бўйидан излаб хушбўй ялпизлар,
Энтикаман соғиниб, барчасига мен муштоқ...

Боғларда тизим-тизим олчалар қизаргандир,
Қирмизи олмаларнинг ёноғида шархи ишқ,
Ишқомда чарос узум, мени ул ҳам кутгандир,
Бора олсайдим қани, улар томон мен мушфиқ?

Пахтазорлар бағрида дўстларим пахта терар,
Боролсайдим қошига, ҳорманг дея, мен чошиб.
Қадрдон оппоқ далам кўзларим қачон кўрар?
Чанқоқ юрак энтикар, далаларга ютоқиб...

Бешариқ гузарида очилгандир атиргул,
Шаҳримга таратгандир, настарин бўйларини,
Бошлаб кетар хаёллар ширин, гўзал дамларга...
Умрим гулбаҳорининг покиза ўйларига.

Дўстлар-ла қўл ушлашиб, гулзор аро юрганам,
Шодон-шодон қувнашиб, даста гуллар терганим,
Қанийди, ўшал кунлар яна қайтиб келсайди!
Борлигим, кўнгил, юрак у кунларни қўмсайди.

Юрагим типирлайди, дала-қирга ошиқиб,
Иложсизман, чорам йўқ, борарга йўлим олис!...
Гуллар тераман гоҳо, қучоқларим тўлдириб,
Учиб юраман гоҳи, хаёл-руҳимда холос...

ЖОН ҚИЗҒАЛДОҒИМ!

Гулим! Менинг қалбим ардоғи,
Айланайин, кўзи қароғим,
Бошгинангни силай, чироғим,
Кел тўкилма, жон қизғалдоғим!

Мунча қисқа азизам, умринг,
Кўриб такрор чорлайди дилим,
Менинг қалбим ошуфта кумри,
Кел тўкилма, жон қизғалдоғим!

Баҳоримнинг бебаҳо гули,
Дилгинамнинг чароғон нури,
Қуёшимнинг очилган дили,
Ҳеч тўкилма, жон қизғалдоғим!

Қалбинг мендай куйганмиди зор,
Сен ҳам кутдинг кимни интизор,
Ё бевафо бердими озор?....
Қўй йиғлама, жон қизғалдоғим!

Бу оламдир ўзи бевафо,
Сен шамолдан кутмагил вафо!...
Мендай сенда чекдингми жафо?
Кел йиғлама, жон қизғалдоғим!

Сабо бўлиб силай бошингни,
Шабнам бўлиб ювай сочингни,
Кўзда асрай киприк, қошингни,
Кел қучайин, жон қизғалдоғим!

ОРЗУИМ ОСМОНИ

Олис осмон, юлдуз кирар тушимга,
Гоҳо кетиб, гоҳи келиб ҳушимга.
Юксак-юксакларга учиб кетаман,
Сигиниб яшайман хаёл-қушимга...

Орзум осмонида юлдузлар чаман,
Юлдузлар бағрига лола экаман.
Чиройли очилса, лолалар кулиб,
Лолазор бағрига кириб кетаман.

Муҳаббат ниҳолин осмонга экай,
Меҳрим гулдастасин қуёшга элтай.
Дилим дурларини шода-шодалаб,
Самонинг малаги ул моҳга тутай!

Камалақдай турфа мен жилоланай,
Яшил сабо бўлиб, нурдай товланай,
Бир қуш каби учиб яшайин майли,
Осмоннинг бағрида чақиндай ёнай...

Ерга экканим гулларим менинг,
Ҳали очилмасдан туриб сўлдилар.
Дилдаги тилагим, чин орзуларим,
Нетайки, эй, дўстлар, рӯё бўлдилар.

Энди мен самони макон этаман,
Орзум гулларини кўкка экаман.
Осмонларда йўқдир бағри қоралар,
Барибир, охири учиб кетаман!...

СИРЛИ-СИРЛИ...

Анҳордаги сувлар жўшқин,
Анҳорларнинг суви тошқин,
Ялпиз бўйи этар сархуш,
Сирли-сирли шивирлашар.

Сада райҳон солланишиб,
Атиргуллар жонланишиб,
Ҳофиз мисли шайланишиб,
Сирли-сирли шивирлашар.

Сармаст кезиб хур саболар,
Булбул айлар хуш наволар,
Қилиб нозли гул имолар,
Сирли-сирли шивирлашар.

Сулув қизлар, жаноналар,
Сой бўйида мастоналар,
Ўсма қўйиб, сурма тортиб,
Сирли-сирли шивирлашар.

ОҒИР КЕЧМИШ...

Оғир кечмиш,
Ёмон кечмиш,
Гумон бўлди унутиш...
Кўнглим тарқоқ йўлларида,
Ҳамон бордай ўшал боғ!
Сиз ҳаётсиз қалб тўрида,
Ўй-хаёлим уйида...
Сизга бўлсин, дейди, юрак -
Майин-майин елларни,
Шаббодалар бағрингизни
Тўлдирсинлар оралаб.
Турфа гўзал гуллар очиб,
Таралсин хуш ифорлар...
Асло Сизга кўз тегмасин,
Умр бўлсин, чинорлар!
Сизни доим хушнуд этсин
Гулбаҳорлар нафаси.
Томчи-томчи зилол ёмғир
Сизга ором бўлгуси.
Гўзал-турфа капалаклар
Кўзларингиз яйратсин.
Шодон сайраб шўх булбуллар,
Ҳар тонг Сизни уйғотсин.
Менга келса, мен унутман,
Йўқман чаманлар аро.
Эй, қалбдаги гулбаҳорим!
Ҳаётим дашти-сахро,
Қовжираб бормоқда
 дилим-наҳорим...

ШУ ВАТАН ИЧРА...

Бошим қўйсам ором оламан,
Исларига тўйиб қонаман,
Насиб этса бир боғ бўламан,
Шу Ватанда ёнгим келади,
Тупроқ бўлиб қолгим келади!

Шамолида аста тебраниб,
Қишда қори ичра бурканиб,
Ҳар баҳорда қайта уйғониб,
Шу Ватанда ёнгим келади,
Майса бўлиб қолгим келади!

Хиёбонда очилиб кўркам,
Қучоғингда сочилиб ўлкам,
Кенг оламини оқликка ўраб,
Шу Ватан, деб ёнгим келади
Оқ гул бўлиб қолгим келади!

Минг йилларнинг умрини кўрган,
Кўкка мағрур бошини чўзган,
Бўронларга кўксини тутган,
Ватан ичра ёнгим келади,
Тоғи бўлиб қолгим келади!

Оташ ичра оташлар бўлиб,
Кунда минг бор ёниб, минг сўниб,
Ҳар одамнинг қалбига дўниб,
Шу Ватан, деб ёнгим келади,
Олов бўлиб қолгим келади!

Муҳаббатим ошкора сўйлаб,
Гўзал дунё шонини куйлаб,
Меҳрин юрак тубига жойлаб,
Ватан дея ёнгим келади,
Шоир бўлиб қолгим келади!...

ҲАЁТ ҲЙЛАРИ

Ҳаёт! Нақадар ширинсан, ширин!
Сенда меҳр бор, муҳаббат, вафо.
Ҳаёт! Бунчалар аччиқсан, аччиқ!
Сенда қаҳр бор, жаҳолат, жафо...

Олам! Нақадар гўзалсан, гўзал!
Сенда гуллар чаман, булбуллар сайрон.
Олам! Бунчалар хунуксен, хунук,
Сенда қора тикон, қора қузгунлар...

Дунё! Нақадар кенгсан, бепоён!
Сенда чўққи тоғлар, зангори денгиз.
Дунё! Бунчалар торсан қафасдай,
Сенда хиёнат бор, қабоҳат хануз.

Фалак! Қалбим этасан ҳайрон,
Гоҳо шодликларинг бошлаб қошимга,
Нозик кўнглим хушнуд этасан,
Гоҳо ғамларинг қўйиб бошимга,
Парчалаб юракни тилиб ўтасан...

Эй, одамзот! Сен бунча турфа?
Ширин сўзликларнинг қалбида қуёш!
Тили заҳарлардан кўзлар тўла ёш,
Мен-чи, ҳайрат ичра яшаб юрибман,
Гоҳи йиғлаб, гоҳи кулиб турибман!...

ҚИЗЛАРЖОН, СИЗ ИЛА...

Хур қизлар ичинда хурга айланиб,
Сочига бойланиб, дурга бойланиб,
Бир дамга қиз бўлиб, қиздай сайланиб,
Ялла-ю, қўшиқлар бошлагим келди.
Қизларжон, сиз ила куйлагим келди.

Гул гўзаллар аро бир гўзал бўлиб,
Ўсма сувин сиқиб, қошима қўйиб,
Сузук кўзим сузиб, сурмалар суртиб,
Ўзим сизга сардор санагим келди.
Қизларжон, сиз ила яйрагим келди.

Сойларнинг бўйидан ялпизлар териб,
Қирларнинг пойидан чучмома узиб,
Бошга майсалардан гулчамбар тузиб,
Гўзаллар базмани бошлагим келди,
Қизларжон, сиз ила ўйнагим келди.

Хонатласда минг бир турфа товланиб,
Сочларимни қирқта кокил қилволиб,
Йигитлар кўзини офтобдай олиб,
Ёниб-ёниб, кўнгил хушлагим келди.
Қизларжон, рашкингиз кўзгагим келди.

ШАЙТОНГА ҲАЙ...

Истамайман, келма қошимга,
Ишонтирма мени сўзингга.
Истамайман, қўнма бошимга,
Ишонмайман сенинг сўзингга.

Ўнг елкамда бордир фаришта,
Ҳар ишимни айлар саришта.
Менга ҳамроҳ бўлар ҳар ишда,
Шайтон, юрмам қаро йўлингга!

Тан олмайман, барибир сени,
Ёмон йўлга бошлама мени.
Мен билурман яхши-ёмонни,
Шайтон кетгил, келма ўйимга!

Сен малъунсан, йўлдан урасан,
Яхшилик бор жойдан қочасан,
Умримизга заҳар сочасан,
Сенинг йўлинг-қабохат йўли...

Сен инсонга душман азалдан,
Қайтармагил мени ғазалдан!
У ортиқдир менга асалдан,
Шайтон, қоч, кет, солма измингга.

Одам нурдан яралган асли,
Оламнинг энг олийзот насли!
Фаришталар бўлсин ҳамроҳи,
Ёмон йўлга бошлама, шайтон!

МЕН БИР ГУЛДАЙ АТРИМ СОЧАЙ

Мен бир гулдай атрим сочай саболарга,
Қўшиқ бўлиб таралайин, наволарда.
Қабулардай учиб юрай, самоларда.
Табиатда неки бордир суйгум келур,
Қалбга босиб, бир-бир яна кучгум келур...

Оппоқ қорман, мени ғарч-ғурч босиб ўтинг,
Сой бўйида мажнунтолман, қучиб ўтинг,
Сада райҳон солланганда суйиб ўтинг,
Хиёбондан атиргулни ўпиб ўтинг,
Ерлар аро шивирлаган садо ўзим...

Тоқда болдай чарсиллаган чарос кўзим,
Боғда пишган қизил олма худди юзим,
Сахар булбул сайраб қолса, денгки сўзим,
Оҳ, шу гўзал, гул юртимнинг фидоси мен.
Гиёҳлари, сабзалари шайдоси мен...

Мени субҳи саболардан сўраб кўринг,
Наво, қўшиқ, садоларда тинглаб кўринг,
Қалдирғочнинг қанотиға қараб кўринг,
Ёмғир тушса, самолардан сўраб кўринг,
Ғар ўлсамда, Ватан деган тупроқдаман.
Бодомларнинг гулидаман, япроқдаман.

СИЗНИ СОФИНИБ...

Оҳ, юрагим тўкилиб кетар,
Чок-чокидан сўкилиб кетар,
Кўнгил қургур чўмилиб кетар,
Айни баҳор Сизни соғиниб.

Ховли кезиб излайди сабо,
Қалдирғочлар айлайди садо,
Кўкка қараб айлар дил нидо,
Ёғар ёмғир Сизни соғиниб.

Атиргуллар майин тўбранур,
Хушбуй райҳон ҳиди таралур,
Ариқларда сув тўлқинланур,
Ҳар баҳорда Сизни соғиниб.

Қўлда титрар маъюс қаламим,
Қалб қоғозга тўкар аламин,
Армон-шеърдан титрайди замин,
Кўзим муштоқ Сизни соғиниб.

Бағритошлик шунча бўлурму,
Одам ўлмай, қалби ўлурму?
Муҳаббатсиз кўнгил тўлурму?
Дил сўроқлар Сизни соғиниб.

Оҳ, яшашга етмайди сабрим,
Бўлди мунча тескари тақдир?
Фалак, ўтди жисмимдан жабринг!
Энди мени кутади қабрим,
Ёниб ўтдим Сизни соғиниб.

Ўлимдан ўзга қолмади чорам,
Демагайсиз, бир бор бечорам,
Кетаяпман олис тобора,
Жон берайин Сизни соғиниб...

ГИЁҲЛАРНИНГ СУҲБАТИГА ҚУЛОҚ ТУТИБ...

Гиёҳларнинг суҳбатига қулоқ тутиб,
Юлдузларнинг нафасини дилда туйиб,
Сенга ошно бўлиб қолдим, эй, шеърят!
Муҳаббатнинг зўр дардида кўрдай куйиб.

Қалби тоза, чин сўзларда муҳаббат бор,
Кўнгли оппоқ-оқ юзларда садоқат бор,
Бу оламдан ўтмоқдаман, армон қатор,
Шафқат билмас юзсизларда хиёнат бор.

Кун ўткинчи, кин ўткинчи, дунё қолар,
Бахт ўткинчи, тахт ўткинчи, дунё қолар,
Сиз аёлга меҳр беринг кўлдан келса,
Боши осмон, зардан ортиқ кутиб олар!

Гар аёл йиғласа, чўқади тоғлар,
Кўз ёшидан титрагайдир ҳур боғлар,
Бу дунёда яшаш оғир, кўнгил ярим!
Фиғон этсам, тўкилгайдур гуноҳларим.

Одамларга, ёруғликни сўраб ўтай,
Қора эмас, оппоқ кунга ўраб ўтай,
Одамзоднинг ҳеч бири кам бўлмасин!
Оллоҳимдан барчага бахт тилаб ўтай...

ОНА НИДО ЭТСА

Бевақт фарзандидан айрилди, она!
Оҳларига унинг чидармисан, тун?
Нечун дарз кетмайсан, замин,
Само, нечун ёниб кетмайсан?!

Жамланса гар она фарёди,
Отиларди ёниб вулқонлар.
Ер йўлидан адашармиди,
Кўкни ағдарарми бўронлар.

Она қалби билмас тўсиқни,
На масофа бўлар намоён.
Она қалби айласа гирён,
Атом ўтказолмас ҳукмини!

ВАТАН НИМА...

Ватан нима? Ватан - бу юрак!
Доим кўксинг ичра яшайди.
Ватан нима? Ватан - бу тилак!
Орзу ундан ўса бошлайди...

Тупроғига томган киндик қон
Чорлаб турар дилларни ҳар он!
Ватан учун тикмасанг жонни,
Билгил, ўғлон, сенда йўқ виждон!

Ватан - карвон десанг сен агар,
Бир юкини олсанг елканга.
Халқ корига ярасанг магар,
Шунинг ўзи катта бахт сенга!

ЭЙ, КҮНГИЛ...

Эй, кўнгил, сен не учун қайсар?
Гоҳи етаклайсан, гирдоблар сари.

ОНАМГА

Худди қоялардек бардошли онам,
Бошимда парвона дилдошим, онам,
Қарзим жуда кўпдир, Сиздан мунглигим,
Осмоним ёритган қуёшим, онам.

Дунёга келтириб, дунё бердингиз,
Гўдаклик чоғимда шифо бердингиз,
Оламнинг бор бахти сенга дердингиз,
Бахтимнинг баҳори - ўзингиз, онам!

Аллангиздан олдим меҳру оқибат,
Қалбингиздан олдим ақлу садоқат,
Дердингиз, Ватанга бергил, муҳаббат,
Муҳаббатим боғи - сизгадир, онам.

Боғлар ҳам бўлмайди сизсиз оламда,
Гуллар ҳам ўсмайди сизсиз хонамда,
Борки муҳаббатим сўзлай қаламда,
Яғонам, суянчим, борлигим - онам!

ОҚЛИК - ПОКЛИК

Бутун борлиқ қиш уйқусида,
Дов-дарахтлар хаёлга чўмган.
Қор жилвакор қиш туйғусида,
Тунларни ҳам оқликка кўмган...

Қорнинг иси кезар ҳавода,
Нурга чўлғаб олам бағрини.
Қўшиқ куйлар ҳазин навода,
Шеърга ўраб назм боғини.

Оппоқ қорнинг оқ тўшагида,
Изи қолмиш қушлар оёғин,
Оппоқ қорнинг оқ қўшиғида
Дилга тўшар нурли бўёғин.

Кўқдан тушар оқ капалак қор,
Унда одам ризку рўзи бор.
Оқлик - поклик дилга устувор,
Сқлик - поклик, бизга бўлсин ёр...

ЎША МЕН!

Осмон йиғлаб тўкса ёшини,
Мажнунтол жим эгса бошини,
Сувга ёйиб, ювса сочини,
Билгил, қизим, менман ўша, мен!

Сочинг силаб ўтса шаббода,
Гул юзларинг ювса шабнамда,
Қушлар сайраб қолса чошгоҳда,
Билгил, қизим, менман ўша, мен!

Оқ капалак уйингга келса,
Келиб агар елкангга кўнса,

Сўзсиз боқиб, ҳолингни сўрса,
Билгил, қизим, менман ўша, мен!

Илк баҳорда келса қалдирғоч,
Хушнуд кутиб, қучоғингни оч,
Қўшиғидан олсанг сен, юпанч,
Билгил, қизим, менман ўша, мен!

Ой тўлганда қара осмонга,
Ундан боқар сенга бир сиймо,
Кўзларингга боқса у хумо,
Билгил, қизим, менман ўша, мен.

ЎКИНЧ

Тўрғай, мендай бўзлама, тўрғай!
Тўрғай, мендай сўзлама, тўрғай.
Сен ҳур қушсан, қанотларинг бор,
Мен бир тушман, қаноти абгор...

Тўрғай, мендай излама, тўрғай!
Тўрғай, мендай бўзлама, тўрғай.
Сен озод қуш, учгил юксақда,
Мен бандиман - юраги хаста...

ДЕНГ

Оҳлар чиқса юракдан, ишқда куйган дилпора, денг,
Ёшлар оқса кўзлардан, ғамга қолган бечора, денг,

Оёқларим юролмаса, гулзор аро боролмаса,
Жисму тани дардга ботган бечора, денг, бедаво, денг.

Гулзорда гулни суйиб, ўзни булбулга йўйиб,
Булбулдай наво этмай, кетган ул бенаво, денг.

Гуласал ўйнамай-кулмай ўтди, деманг, бу оламдан,
Дилда борин шеърга солиб, кўнгли кулган нурхона, денг.

ТИЛАГИМ

Баҳор гулларини севаман жуда,
Қушларнинг хониши мен учун мужда,
Найнинг навосига бу қалб ошифта,
Борки гўзалликка фидо бу жоним!

Навоий назмига бўлганман ошиқ,
Нодира сиймоси қалбимда қўшиқ,
Кумушни яратиб Қодирий-даҳо,
Ўзбек ойимларга қурди зар қўшқ.

Ўзбегим атласи олам кезади,
Атлас - қизларимиз кўрки, безаги,
Қирқ кокил ўрса қора зулфларин,
Ироқи дўппи безар азиз бошларин...

Келинчак уйимиз кўрки бўлсалар,
Таъзим-ла, эгилиб салом қилсалар,
Тушган остонасин азиз билсалар,
Садқа бўлсин шунга минг битта жоним!

Чақалоқ йиғласа олтин бешиқда,
Аллалар янграса ҳар бир эшиқда,
Фақат бахт куйланса барча қўшиқда,
Шулдир бу оламда орзу-тилагим!

Фарзанд иқболидан кулса оналар,
Ватанда яйраса шўх-шод болалар,
Ҳеч уйдан чиқмаса ҳазин нолалар,
Дунёда ягона шулдир тилагим!

Кўришмасмиз энди сиз билан,
 Бу кўнгилдан кечмоқлик керак,
 Мен кечганман ғариб умиддан,
 Ғўзал боғни бузмоқлик керак.

Ўзгаларга тутингиз, майли,
 Баҳорнинг оқ чечакларини.
 Мен-чи, маъюс қолайин, доғли -
 Қалбга босиб армонларимни.

Сиз бу ғамли севгидан кетиб,
 Бахтли яшанг сўнг дамгача то
 Сизни сақлай севгимдан кечиб,
 Шу дард билан бўлай мен адо.

Мунча азоб бу ишқ савдоси?
 Айни баҳор, дилда хазонлар...
 Мен ўлимдан кўркмасман, асли
 Ўлгандирман аллақачонлар....

ДЎСТ СОҒИНЧИ

Сиз йўқсиз, кўп ғовлар сиздан айирди,
 Орзулар умримга этмади карам.
 Ўтган ҳаётимиз паймоллаб кетди,
 Энди шод яшангиз, ўзгалар билан.

Кўзларим, ўйларим сизни соғинар,
 Дўстим, меҳрингиз қалбимда мангу.
 Танбурда мунгли куй йиғлаб, оҳ урар,
 Бу йиллар орти-соғинчимдир ул!

Йиллар ортда қолди, ўтди кўп фурсат,
 Оқиб кетди сойда қанча кўп сувлар...

Фалак айро солди, йўллар аросат,
Соғинчдан қор ёғар - кўзларда ёшлар...

Бу кун сочимизга оралабди оқ,
Дўстим, улғайтирди ҳаёт ғуссаси.
Соғинч-айрилиқда, бунчалар узоқ?
Йиғлайман, сабримнинг тўлса косаси...

Ўтган умрим ғамли, азобли ҳайҳот!
Ҳижронлар —кўз ёшдай оқар саҳарлар...
Сизсиз яшаб ўтдим умримни наҳот?!
Ўртанар зор юрак дардли маҳаллар...

КУЗДА

Гўзал табиатга сепини ёйиб,
Яна қайтиб келди юртга олтин куз!
Сап-сарик хусайни ишқомлар тўла,
Жилмайиб боқади, гўё мени уз!

Ўз бағрига чорлар оппоқ пахтазор!
Оқ гулдай чаноқдан кулиб боқади.
Қизларжон сочлари кутган интизор,
Гулдайин, авайлаб олиб тақади.

Ёз бўйи кўпирган ўйноқ сойларнинг
Қирғоқлардан тошган сувлари сокин.
Тунда боқсанг сувга, кўринар ойнанинг,
Мени тутиб ол деб, майин кулиши...

Бугун дарахтларда ўзгача виқор,
Япроқлари ранг олмиш сарғиш.
Майли, япроқлари тўкилсин такрор,
Фақат қулатмасин новдаларин қиш.

СЕН ТУШУН, ЖАЙРОН!

Қояга тирмашган қора кўз жайрон,
Сенга айтайин мен юрак дардимни...
Сўзларимдан сен-да бўлмагин ҳайрон,
Сенга тўкиб солай кўнгил зардимни!

Оҳ, сен гўзал, тоғлик малак жайрона,
Тоғлар кўтаролмас менинг дардимни.
Дунё ишларидан дилим ҳайрона?...
Фалак ёзмишлари қийнар танимни?

Жайронгинам, менга қулоғингни сол,
Кўзларингга боқай, дардларимни ол,
Ҳеч кимга айтмаган армонларимни,
Сенга айтай, сирдошимдай бўлиб қол!

Сўзларим самода юлдуз тинглади,
Сувларда сузишиб қундуз тинглади,
Дардларим кеча-ю, қундуз англади,
Фақат эшитмади, оҳим одамлар!

Жайронам, эй эркин, шўхчан қушгинам,
Кетар бўлсанг майли, хайр хушгинам.
Сенга аён балки менинг тушгинам,
Сен тушун, тушунмас дардим одамлар!...

Кўнглим учун битаман шеърни
Майли, ўзга ўқимай, йиртсин,
Ўзим учун ёзаман шеърни.
Майли, еллар итқитиб отсин,
Кўнглим учун битаман шеърни!...

ЎҚИНЧ

Ўттизимда ўтин бўлдим,
Қазо етмай, гулдек сўлдим.
Айни баҳор гул ёшимда,
Хазон мисли паймол бўлдим.

Гуллар экиб боғларимга,
Даста-даста теролмадим.
Жондан азиз дўст-ёримга,
Гул саралаб беролмадим.

Осмондаги ойга боқиб,
Тун-кечалар сурдим хаёл.
Юлдузларга дардим айтиб,
Ёришар дил, кўнгил хиёл...

Мен суйганим-беҳишт гули,
Райҳонгинам, бағримга кел.
Армон бўлган ишқнинг тули
Кўз ёшлари юракда сел...

Армонларим чеки йўқдир,
Азоблардан куяр бағир.
Оҳ, қалдирғоч - кўзи ўткир,
Сен-эй, менга ҳамдард бўлгил.

Кел, қалдирғоч, муштоқдирман,
Ҳар баҳорда йўлларингга...
Менга қўшиқ - юпанч айтгил,
Умид кирсин дилларимга!

ШЕЪРИМ

Онам алласи-ла бўлган шукуҳим,
Ватан ардоғида айтар шукурим,
Кўнгил осмонида яшар ғурурим,
Дилроз ўзинг, парвоз ўзингсан, шеърим.

Кўшиқ бўлиб янгроқ тилларда янгра,
Кўйчи бўлиб сайроқ дилларда янгра,
Булбул каби чаман боғларда сайра,
Созим, бор овозим ўзингсан, шеърим.

Навоийдан мерос бўлган ғазалим,
Момоларим айтган байту масалим,
Туркийча забоним, айтар амалим,
Халқимга айтарим - сўзимсан, шеърим.

ОҚҚУШЛАРГА

Сизлар қайдан келгансиз,
Мунча гўзал экансиз?
Ё ҳур қизми ўзингиз?
Ё парими юзингиз?!

Оҳ, дилим сизга оқар,
Кўзлар шод сизга боқар,
Сизни тутиб қўлимга,
Олиб кетсам уйимга!

Эҳ, оққушлар, оққушлар,
Менинг қалбим яродир!
Менга сўз айтингизлар,
Қалбга нима даводир?

Менга дугона бўлинг,
Ҳамдард дилдона бўлинг,
Менга ҳам қанот беринг,
Учай фазода хушбахт,
Дардларим бўлсин, унут!

Мана бугун ёшимиз қирқда!
Фарзандлар ҳам улғайиб қолди.
Бугун бўлар камолот кўрқда,
Қушдай қувноқ ўрнимиз олди.

Илк баҳорда келса қалдирғоч,
Уй эшигин очиб қўярдик.
Қалдирғочлар бола очганда,
Буни гўзал бахтга йўярдик.

Сой бўйига чиқса чучмома,
Узиб олиб, ким ўзар - шоша,
Энам қошларига чопардик,
Кўзга суртинг, равшан бўлар деб,
Опа-сингил бирдай сайрардик.

Ўтиб борар йиллар карвони,
Ўтиб борар йиллар армони...
Топиб бўлмас болалигимиз!
Етиб бўлмас шодонлигимиз!

Суриб кетди бедард шамоллар,
Олиб кетди яхши – ёмонлар!
Боладай беғубор қалб ҳам қолмади,
Болалик бошлаган йўллар толмасин!

Қирқ йилнинг залвори бугун елкада!
Қолиб кетди энди қувноқ болалик.
Худди тушда кечган хотирот бўлиб,
Ҳатто етиб бўлмас олис ўлкадай...

Хотирот уйғонар, баҳор уйғонар,
Чечаклар уйғонар, гуллар уйғонар,
Болаликни қўмсаб диллар уйғонар,
Қайтариб бўлмайди, уйғонмас йиллар!

Бошга ҳам тушибди қорларнинг изи,
Баҳорини бошлаб келган болалик,
Ёз тафтини олиб келгандай ёшлик,
Олиб келар экан куз, қишини ҳам!

Бугун тилак ўзга, ўзгача туйғу!
Ғам юки босмасин юрагимизни,
Оналар қалбида яшар бир орзу,
Фарзанддан буюрсин тилагимизни!

Бир тикон зарбига чидолмас, юрак,
Бу замоннинг не-не тиконлари бор.
Оллоҳим, ўзингдан сўрай бир тилак,
Ўзни гул деб юрган тиконларни ол!

Парвона шам узра чарх уриб-уриб,
Ўзини шоҳ дебон санаркан бир кун.
Сўнг, бир кунлик умри тугаса қуриб,
Ўзини ёруққа отаркан беун!

СИРЛИ ТАБИАТ

Кумуш қиш заминга тўшар поёндоз,
Оқ дурдан дарахтга тақади маржон.
Оппоқ қор тунларга бергандай пардоз,
Сокинлик ҳис этар кўнглида ҳар жон!

Оқ қор оппоқ орзу бағишлагандай
Қуйилиб келади гўзал бир қўшиқ.
Нурли кунга мени бошлаганидай
Тобора оқариб боради бўшлиқ...

Ён атрофга майда оқ қоғоз каби,
Тинимсиз сочилар ажиб оппоқ қор.
Она табиатнинг мунис чойшаби,
Чорлаб нигоҳ, кўнглим қамрар фусункор.

Шундай фусункорки, лек шу фурсатда,
Ногоҳ кўкда нурли чарақлаб қуёш,
Ўзин нега қодирлигин кўрсатар -
Дарахтлар негадир тўка бошлар ёш?...

Бўлди кунлар балки беқарор ёрдек?
Минг бора ўзгариш, минг бор турланиш...
Кўк боқади бугун балки ағёрдек?,
Эрта олам аро ажиб нурланиш!

БАЪЗИ АЁЛЛАРГА

Оҳким, сизни оқил, доно, дер эдим,
Олам ичра гули раъно, дер эдим.
Номус мулкин асрагувчи аёлсиз!
Зар-девордан кўнгли аъло, дер эдим,
Қай кўчада сарсонасиз, аёллар,
Қачон ўзни қизғонасиз, аёллар!

Кўпнинг эмас, бирнинг ёри бўлган соз,
Ҳар кўчада юргандан-ку ўлган оз,
Оналикнинг бахтин туюб кўрсангиз!
Қишларингиз бўлур эди ҳатто ёз,
Ўзга элдан бахт излаган аёллар,
Фахш ичра тахт излаган аёллар...

Тўмарису Нодирани ёд айланг,
Ўтган аждод руҳларини шод айланг,
Қаноатли пок ўзбекнинг қизисиз!
Афюн сотиб кун кўрмоқни ор айланг.
Ўзбекона мағрур бўлинг, аёллар,
Пойингиздан гуллар терсин шамоллар.

Қайки инсон ўз урфидан айродир,
Халқнинг сўзи-қисматлари қародир,
Олтин зарлар борлигини қучса ҳам-
Охир бошда қисмат тоши балодир!...

Фикри забун, тор бўлмангиз, аёллар,
Ҳар кўчада хор бўлмангиз, аёллар!

АЁЛ ТОНГ-ЛА...

Аёл тонг-ла сугир соғади,
Тилда куйлаб ҳиргойи, кўшиқ.
Аёл тонг-ла супурар ҳовли,
Дилдан куйлаб, ҳурлигин кўшиб!

Аёл тонг-ла жойнамозида
Калом ўқир шукрона айтиб,
Юртга сўраб тинчу омонлик,
Танрига ҳамд, санолар айтиб.

Аёл тонг-ла ёлар иссиқ нон,
Хушбўй ҳиди оламни тутиб.
Кенжасига атайди ширмон,
Юзларига седона сепиб.

Ўрайди бошига чамбар сочини,
Оппоқ тонгни оқликка ўраб.
Тонгнинг иши бўлур кушойиш,
Пахта хирмониға барака сўраб!

Аёл тонг-ла бошлайди юмуш,
Дилдан куйлаб дилрабо кўшиқ.
Унинг қалби билмайди нолиш,
Тилдан куйлар хушнаво кўшиқ...

ЛАПАР

Олмани оққанда кўринг,
Беҳини қоққанда кўринг,
Ўзбегим гўзал қизларин
Қошларин қоққанда кўринг.

Қизни сиз лола деманг,
Чинни пиёла деманг,
Меҳрига лол бўласиз,
Кўнгли шалола деманг.

Боғ кўча-боғ кўчалар,
Изидан юрманг кечалар,
Ориятли ўзбек қизин
Нархини тўкманг бунчалар.

Бозор боринг, бозор боринг,
Ёрга ўсма, сурма олинг,
Қош-кўзига сиз термулиб,
Кетолмайин шунда қолинг.

Бу бош қаттиқ бўлди, оқизмади сувлар-а,
Юрагим бардош бўлди, очолмади қувлар-а.

Кима дардим айтайин, ағёргами, дўстлар-а,
Дунё экан ёлғончи, кўнглим олди хаслар-а.

О, бўзтўрғай, бўзтўрғай, бўзламасанг на бўлғай?
Осмон узоқ, ер қаттиқ, киролмасам на қилай?..

СУВЛАРГА ДАРДИМ АЙТДИМ

Эй, жўшқин сув, ариқдаги оқин сув,
Куз шамоли юзларингни сипарму?
Сенда йўқму баҳордаги шўх кулгу,
Бугун хазонларга юзинг тўларму?..

Мавжланардинг баҳорий тўлқинларда,
Қани ўшал тўлқинларинг, тиндиму?
Ёки ўксиб қолдингму бўронларда,
Орзунг мендай қиш келмайин сўндиму?!

Мен сен ила бирга-бирга оқсайдим,
Сенинг ила гулзорларга борсайдим.
Сочларимни сувларингда ёйсайдим...
Бошим уриб, тошларинг-да ёрсайдим...

Дунё шундай бевафоки - билмайсан,
Гоҳ ўкириб, гоҳи шодон кулгайсан,
Тақдир хатин асло ўқий олмайсан,
Равон оқмас умр сувдай, билмайсан!?

Минг азоб солгайдир бу жисмим аро,
Юрак ичиндаги наштарли яро,
Дунёда ҳеч бирон қолмади чора,
Ер бағрига олиб, тинчлансам зора?
Юракда ёш ила тўкилди кўнгил...

Бошима таралди кўп совуқ уммон,
Оҳ кимки, бир куни бўлгуси тўфон!
Гулдай вужуд ичра қийналур бу жон,
Замин қаттиқ бўлса, узоқда осмон,
Кўзимда ёш ила тўкилди кўнгил.

Йиғлай-йиғлай, кўзларда ёш қолдиму?
Ёш тўкмаган бирор дилдош қолдиму?
Дардимдан онамда бир дош қолдиму?
Менга ҳамроз бўлиб қалам қолдиму?
Юракдан шеър ила тўкилди кўнгил!

Мен муслими гирёнаман, не менга зебу-зийнат?
Минг олтину минг кумушдан, бир дона китоб қиймат!

Данғиллама рему-равон, не керак менга орзу?
Ташна қалбимни бойитур китобдаги ҳар мавзу...

Дарди-зулумотга ботган девонаи мен мискин,
Гар ўқисам Навоийни, кўнгилга беруур таскин.

Зулфияхонимга ҳавас-ла, олдим кўлимга қалам,
Шеърларини ўқисам, чиқиб кетур минг алам.

Севганим шоирларимдир менинг бори жаҳоним,
Шеърларин ўқиб ўтадир менинг ҳар битта оним.

Агар халқим кўнглин топиб, бита олсайдим сатр
Армоним йўқ, гарчи кетсам, домига олса қабр.

Гуласал кўнгли бу дам сайри гулзор истар ахир!
Шеърлар чамани-ла овутгай кўнглини охир...

ХАБАР ОЛИНГ...

Хабар олинг дарди-дундин, мен бўлдим вайроналар,
Қалбим гули сўлди ғамдин, сизга зор остоналар,
Ҳайҳот нетай, не қилай, музга ўхшар таналар,
Ҳушларим учди бошдин, дўстларим девонаман,
Бергил шифо, эй, Оллоҳим, бўлмайн афсона ман.

Тилда оҳу дилда ўкинч, куйиб дарду аламдин,
Сароб бўлди гўзал орзу, қуриб қолдим бу ғамдин,
Юрак ўртар чиқмоқ бўлиб, бу бедаво танамдин,
Бир мўъжиза келурми деб гўёким парвонаман,
Туним қаро, куним қаро, дардим ўртаб ёнаман.

Чилвир-чилвир қора сочим, бошима дорлар қилай,
Сарвадайн қадди-бастим, ҳур мажнунтоплар қилай,
Жисмим эзур бугун муздай, осмон отиб қорлар қилай,
Оҳ, нетайки ўтди ёшлик, энди қаёнга бораман.
Армонлардан, азоблардан бошим тошлар-а ёраман.

Сатрим менинг бағримдаги ноламдир,
Гулханланиб оташ ёнган танамдир.
Гуласал, кўп йиғлаб бағринг эзмагил,
Юрак дардинг англар танҳо қаламдир!...

ОРЗУЛАРИМ ТЎЗГАЙДИР

Сирли юрак, уммонларим тўзгайдир,
Уммон ичра туғёнларим тўзгайдир,
Ушалмаган орзуларим тўзгайдир,
Орзулаган имконларим тўзгайдир,
Ёзмоқ бўлсам, ашъорларим тўзгайдир.

Тор хонада зор йиғлайди хаёлот,
Чунки уни таъқиб этар бир ҳолат,
Йўл юрарга тополмайин шижоат,
Бутун жисмим қамраб олган жароҳат,
Орзулаган дунёларим тўзгайдир.

Қалбим ила доим ҳамроҳ яшадим,
Умид ила дилда сабрим яшадим,
Пок руҳимга бериб,ингроқ яшадим,
То умримда ғариб бўзлаб яшадим...
Орзулаган умидларим тўзгайдир.

Гуласални ҳайрон этди бу дунё?
Умидларин вайрон этди бу дунё!
Оллоҳ берган дардга топмай ҳеч даво,
Орзуларин паймол этди бу дунё,
Бу оламда мақсадларим тўзгайдир.

УМРИМ САФАРИ

Узоқ эмас асли умрим сафари,
Ўйлайман-ўйлайман, хаёл сарсари...
Ҳаётда мазмун йўқ, қолганми қотиб?
Қандоқ яшай ахир шеърим йўқотиб!

Алдоқчи дунёда-алданиб қолдим,
Армон, азоблардан юрагим толди.

Айни баҳоримда муз мисол қотдим,
Қалбим куйиб, ўзин қор ичра отди!

Севдим гўзал гулу чаманзорларни,
Эвоҳ, ҳаёт мени тиканга отди.
Меҳрим бердим кўм-кўк дала, қирларга,
Умид-орзуларим, ботқоққа ботди.

Сафарсиз, самарсиз... яшамоқдаман!
Ҳатто япроқларга бўйим етмайди.
Нечун аёл яратдинг, пушаймондаман?
Ҳаёт жумбоғига ўйим етмайди...

ЭЙ, ДЎСТ...

Эй, дўст!

Мени танҳо ташлаб кетмагил,
Дилу дунёларим оғриқда бугун.
Ошифта юрагим ғашлаб кетмагил,
Соғиндим мен ширин сўзларинг,
Дилгинам ороми кўзларинг...

Эй, дўст!

Умримиз кетади ўтиб - ўткинчи,
Тинглагил, қалбу дилим ўтинчин,
Сўзлагил беғубор кунлардан...
Тўлин ой, чароғон тунлардан!...

Эй, дўст!

Тонгимиз ўтмоқда, шомимиз яқин,
Ўтган умримизни этайлик талқин.
Ўтмоқда умримиз, ўтгандай оқин,
Не қолур бизлардан, нурми, риёми?
Ажратиб олайлик қора-ю оқин!...

БОЛАЛИК ИЗЛАРИН ИЗЛАБ

Субҳидамда чикдим сойнинг бўйпарига,
Хушбўй ялпиз таратарди бўйларини.
Нафис ялпиз баргин босиб лабларимга,
Болаликка бошлаб кетдим ўйларимни!...

Шу сой эди шодликларим гувоҳлари,
Қадрдондир ҳатто майса гиёҳлари.
Сузишардик, ким ўзарга қийқиришиб,
Унда йўқди пок жисмимиз гуноҳлари!...

Қадрдоним, болаликнинг шўх кунларин
Изи борми жўшқин сойнинг сувларида?
Топмоқ бўлиб, тонгдан токи тушга қадар,
Танҳо кездим дарахтзор, сой бўйларида...

Ёдимга сол, ул болалик паллаларим,
Бокира қалб ҳисларини мен туяйин!
Айтиб бергил, ўша қувноқ яллаларим,
Дилим қувнаб, шодликларга мен тўяйин...

Шодлик эди бизнинг танҳо билганимиз,
Сийпаларди майин еллар ўйларимиз,
Дунё ғамин билмас диллар яйрашарди,
Қушлардан-да қувноқ эди куйларимиз!...

КҮНГЛИМ МЕНИНГ ВАЙРОНА, ЁР

Боғим чети айлана, ёр, айлана, ёр,
Кўнглим менинг вайрона, ёр, вайрона, ёр,
Девор оша қарайман-эй пинҳона ёр,
Дилим бўлур гирёна, ёр, гирёна, ёр,

Сулув кўзлар сузукмиди, мастона, ёр,
Муҳаббатим билмангиз-эй остона, ёр,
Бизнинг севги элда бўлсин достона, ёр,
Демасинлар, дўстлар мани, девона ёр,

Сумбул сочим кўксимда-ей тўлғона, ёр,
Ўн тўрт кунлик ойдаи юзим тўлғана, ёр,
Тунлар бўлай бошинг узра парвона, ёр,
Шод ўйнайлик, тўлмай туриб паймона, ёр,

Эй, ботирим, бўлинг менга султона, ёр,
Дунё манга ҳеч бўлмасин ғамхона, ёр,
Қўшиқ битай исмингизга дўстона, ёр,
Тўлиб-тошиб қуйлашайлик шарқона, ёр...

БАҲОРДА

Майин шаббодада тебранади гул
Гулнинг ифори хуш, таралар ҳар ён.
Гулга қўниб, шодон сайрайди булбул,
Айни баҳор гулга тўлганда ҳар он.

Бодом шохларига тақиб оқ маржон,
Гулларида бода тутиб турибди.
Боларилар ғужғон ўйнаб ҳавода,
Гулни ўпмоқ бўлиб учиб юрибди.

Ўрикларнинг гули тўкилиб тушар,
Уни майин тупроқ кутиб олади.
Дарахтлар ерга гул поёндоз тўшаб,
Муҳаббатли дилга гулу солади.

Олчанинг гуллари бунчалар гўзал,
Авайлаб лабимга босгим келади!
Гуллар шодасида гўё шўх ғазал,
Сатрим ўқиб ол, деб майин кулади...

Адабий нашр
Гуласал Ҳусанова.
“ДИЛ СОҒИНЧЛАРИ” Шеърлар.
«Andijon nashriyot-matbaa» ОАЖ, 2005

Муҳаррир:	Э. Сиддиқова
Техник муҳаррир:	М. Мирзакаримова
Мусахҳиҳ:	Н. Тожиматова
Компьютер оператори:	Ҳ. Парпиев

2005 йил 2 мартда босмахонага топширилди. 2005 йил 16 мартда босишга рухсат этилди. Бичими: 84x108 ¹/₃₂ Офсет босма. 1,25 шартли б.т.. Адади 1000 нусха. Буюртма № 520. Баҳоси шартнома асосида.

«ANDIJON NASHRIYOT-MATBAА» ОАЖ
босмахонасида босилди.
710000, Андижон шаҳри, Навоий шоҳқўчаси, 71.